

Tisková zpráva

Lucemburk 22. října 2020

EU dosud plně nevyužívá potenciál svých agentur

Agentury EU tvoří v Unii stále důležitější součást, ale jejich roli hlediska toho, jak účinně slouží občanům EU, je třeba pečlivěji zhodnotit. K tomuto závěru dospěla zpráva, kterou dnes zveřejnil Evropský účetní dvůr (EÚD). EÚD schválil účetní závěrky všech agentur za rok 2019 s výjimkou dvou a potvrdil pozitivní výsledky, o nichž informoval v předchozích letech. Účetní dvůr také úplně poprvé posuzoval, nakolik EU umožnila agenturám realizovat její politiky pro veřejný prospěch. Podle auditorů je zapotřebí větší spolupráce a intenzivnějšího vytváření sítí – a zároveň také pružnosti, pokud jde o uspořádání, fungování i možné zrušení agentur.

„Jako každý rok jsme provedli kontrolu finančního řízení všech agentur EU a zjistili, že jejich účetní závěrky jsou v dostatečně dobrém stavu,“ uvedl Alex Brenninkmeijer, člen EÚD odpovědný za dané zprávy. „Poprvé jsme se rovněž zaměřili na to, jak agentury celkově přispívají k politikám EU a ke spolupráci v zájmu občanů. Navrhujeme spolupráci mezi agenturami posílit, aby se z nich stala centra EU pro sdílení odborných poznatků a vytváření sítí.“

Finanční řízení. Auditóři celkově potvrdili pozitivní výsledky, o nichž informovali v předchozích letech. Vyjádřili čistý výrok o účetních závěrkách všech 41 agentur za rok 2019, což znamená, že tyto účetní závěrky zobrazují věrně finanční situaci agentur, výsledky jejich operací a peněžní toky v souladu s účetními pravidly. Nedospěli také k téměř žádnému negativnímu zjištění týkajícímu se legality a správnosti příjmů a platebních operací agentur, s výjimkou určitých problémů u plateb provedených Agenturou pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) a Evropským podpůrným úřadem pro otázky azylu (EASO). Auditóři zdůrazňují, že je potřeba, aby agentury dále zkvalitnily své finanční řízení mimo jiné v oblasti veřejných zakázek, střetu zájmů a výběrových řízení na zaměstnance.

Výkonnost. Účetní dvůr již v minulosti zkoumal výkonnost jednotlivých agentur. Nyní pro všechny agentury EU identifikoval dvě klíčová kritéria pro to, aby účinněji přispívaly k plnění politik EU.

Auditóři se jednak zaměřili na to, zda je životní cyklus agentur natolik pružný, aby byly prospěšné pro příslušnou oblast politik EU a pro evropskou spolupráci v kontextu měnících se globálních podmínek. V tomto ohledu zjistili, že flexibilita u zřizování, fungování a potenciálního rušení agentur je malá. V některých oblastech politiky existuje vícero agentur, což může vést k překrývání jejich mandátu a/nebo činností.

Auditóři rovněž zkoumali, nakolik agentury fungují jako centra odborných znalostí a vytváření sítí při realizaci politik EU, a zjistili, že jejich potenciál není dosud plně využíván. U některých agentur jsou

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

jejich řídicí mechanismy podle zjištění auditorů příliš složité nebo nedostatečné. Například správní rady některých agentur jsou dost početné, což vede někdy k riziku neefektivních rozhodovacích procesů a nese s sebou výrazné administrativní náklady. Ačkoli složení správních rad umožňuje zohledňovat mnohé národní zájmy, není zárukou toho, že členské státy přijmou příslušné závazky.

Z auditu rovněž vyplývá, že některé agentury by byly schopny vykonávat svou úlohu ještě lépe, pokud by se jim od členských států, příslušných odvětví, Komise nebo jiných agentur dostalo větší podpory. Auditóři také zjistili, že ačkoli je příspěvek agentur k politikám a spolupráci EU relevantní, není jasně měřen a veřejnost o něm není jasně informována. Také spolupráce agentur na mezinárodní úrovni je omezená – a to navzdory některým dobrým výsledkům, například v oblasti letectví či justiční spolupráce.

Některá z rizik, na něž auditóři upozorňují, mají dopad jak z finančního hlediska, tak z hlediska výkonnosti. Týká se to například nedostatečných lidských a finančních zdrojů v některých případech. U určitých agentur jsou kritické funkce závislé na externích dodavatelích, což vede k riziku pro oblast veřejných zakázek. Jiné agentury nemusí být schopny včas reagovat – z regulačních nebo správních důvodů – úpravou svého pracovního programu nebo svého rozpočtu na rychle se měnící prostředí. Některé agentury mají též chronický nedostatek zdrojů, zatímco jiné nejsou schopny svůj rozpočet využít.

Auditóři obecně Komisi a agenturám doporučují:

- pečlivěji hodnotit koherenci agentur v průběhu jejich životního cyklu a odpovídajícím způsobem upravovat zdroje,
- posoudit neefektivní prvky v oblasti správy a řízení a zlepšit vyvozování odpovědnosti a vykazování výkonnosti tak, aby se zaměřovalo nejen na činnosti agentur, ale také na jejich přínos k provádění politik,
- podporovat úsilí agentur o to, aby mohly plně fungovat coby centra odborných znalostí a vytváření sítí ve svých příslušných oblastech politik.

Základní informace

Agentury EU charakterizuje různá správní struktura, mandát i úkoly. EU postupně vytvořila celou řadu agentur k řešení různé problematiky. Většina agentur je financována téměř výhradně z rozpočtu EU a jejich finanční řízení je transparentní: EÚD kontroluje jejich roční účetní závěrky. Vyhodnotit, nakolik dobře plní agentury své příslušné mandáty, je však těžší, jak Účetní dvůr poukázal v několika minulých auditech výkonnosti jednotlivých agentur. Auditóři v minulosti opakovaně poukazovali na potřebu zlepšit u agentur správu a řízení, vyvozování odpovědnosti a podávání informací o výsledcích. Letos poprvé EÚD doplňuje své výroční zprávy o financích agentur EU celkovým posouzením podmínek, za jakých fungují ve prospěch Unie, členských států a veřejnosti.

„Výroční zpráva o agenturách EU za rozpočtový rok 2019“, podrobná prohlášení o věrohodnosti ke každé agentuře a zvláštní zpráva č. 22/2020 „Budoucnost agentur EU – je zde potenciál pro větší flexibilitu a spolupráci“ jsou k dispozici na internetové stránce EÚD (eca.europa.eu) ve 23 jazycích EU. Informace o opatřeních, které přijal EÚD v souvislosti s pandemií covid-19, jsou [zde](#).

Tiskový kontakt pro tuto zprávu: Claudia Spiti E: claudia.spiti@eca.europa.eu M: (+352) 691553547